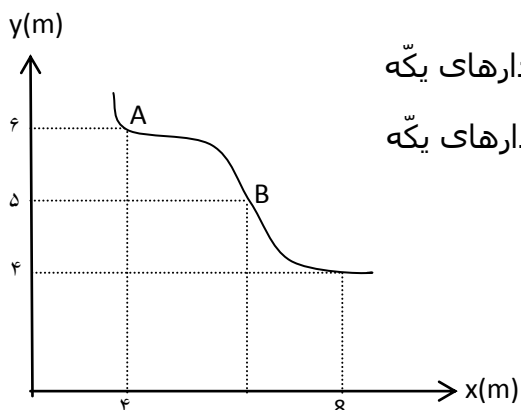

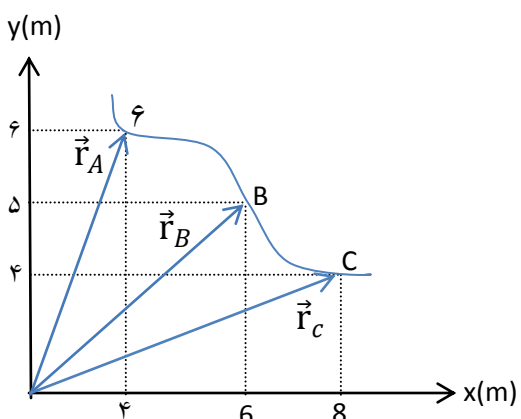
۱- مسیر حرکت جسمی در صفحه به صورت رو به رو است. اگر جسم بر روی مسیر از نقطه A به نقطه C برود، مطلوب است:

الف) بردار مکان متحرک در نقاط A، B، C بر حسب بردارهای یگانه
ب) بردار جابه جایی بین نقاط (C,B) و (B,A) بر حسب بردارهای یگانه

پاسخ:

$$\vec{OA} = \vec{r}_A = 2\vec{i} + 6\vec{j}$$

ب.

$$A \rightarrow B: \Delta_{AB} =$$

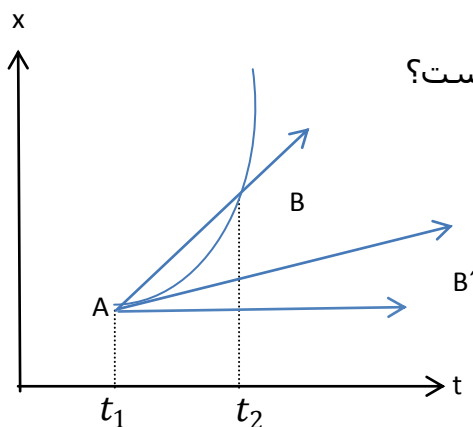
$$B \rightarrow C: \Delta_{BC} =$$

۲. شکل روبه رو را مشاهده کنید.

الف. استنباط خود را از این مشاهده بنویسید.

ب. این طرح برای تعریف کدام کمیت فیزیکی رسم شده است؟

پ. کمیت فوق را تعریف کنید.

پاسخ:

الف. هرچه لحظه های t_1 و t_2 به هم نزدیکتر می شوند، $\Delta t = t_2 - t_1$ به سمت صفر میل می کند در نتیجه خط AB در نقطه A بر نمودار مماس می شود.

ب. سرعت لحظه ای

پ. حد سرعت متوسط هنگامی که Δt به سمت صفر میل می کند را سرعت لحظه ای می نامیم.

۳. معادله حرکت جسمی با دو رابطه $x = 6t$ و $y = 2t^2 + 1$ در SI داده شده است.

الف. معادله مکان - زمان را برحسب بردارهای یکه بنویسید.

ب. بردار سرعت متوسط را در بازه زمانی $t_1 = 1s$ و $t_2 = 2s$ برحسب بردارهای یکه بنویسید.

پ. بزرگی سرعت متوسط را در این بازه زمانی به دست آورید.

پاسخ:

الف.

$$\vec{r} = x\vec{i} + y\vec{j} \Rightarrow$$

ب.

$$t_1 = 1s \Rightarrow \vec{r}_1$$

$$t_2 = 2s \Rightarrow \vec{r}_2$$

$$\vec{v} = \frac{\Delta \vec{r}}{\Delta t} = \frac{(12 \cdot$$

پ.

4. خودرویی در صفحه افقی حرکت می‌کند و معادله‌های حرکت آن در SI به صورت

$$y = 4t^2, \quad x = 6t + 5 \text{ است.}$$

الف. بردار سرعت خودرو را بر حسب بردارهای یک‌به‌یکه در لحظه $t = 1\text{s}$ به دست آورید و بزرگی آن را بیابید.

ب. شتاب این حرکت چقدر و در چه جهتی است؟

پاسخ:

الف.

$$\vec{r} = x\vec{i} + y\vec{j} = (6t + 5)\vec{i} + 4t^2\vec{j}$$

$$\vec{v} = \frac{d\vec{r}}{dt} = 6\vec{i} + 8t\vec{j}$$

$$t = 1\text{s} \Rightarrow \vec{v} = 6\vec{i} + 8\vec{j}$$

ب.

$$\vec{a} = \frac{d\vec{v}}{dt} = 8\vec{j}$$

شتاب در جهت مثبت محور y ها

5. معادله مکان متحرکی در SI در دو بعد به صورت $(y = -t^2 - t - 2, x = -t^2 + 4t + 5)$ است. بردار شتاب متوسط متحرک در ۲ ثانیه دوم حرکت را تعیین کنید.

پاسخ:

$$\vec{r} = x\vec{i} + y\vec{j} = (-t^2 + 4t + 5)\vec{i} + (-t^2 - t - 2)\vec{j}$$

$$\vec{v} = \frac{d\vec{r}}{dt} = (-2t + 4)\vec{i} + (-2t - 1)\vec{j}$$

منظور از ۲ ثانیه دوم، بین دو لحظه $t_1 = 2\text{s}$ و $t_2 = 4\text{s}$ می‌باشد، پس داریم:

$$t_1 = 2s \Rightarrow \vec{v}_1 =$$

$$\Delta \vec{v} = \vec{v}_2 - \vec{v}_1$$

$$\vec{a} = \frac{\Delta \vec{v}}{\Delta t} = \frac{-4\vec{v}_1}{\Delta t}$$

$$|\vec{a}| = \sqrt{(\vec{a}_x)^2 + (\vec{a}_y)^2}$$

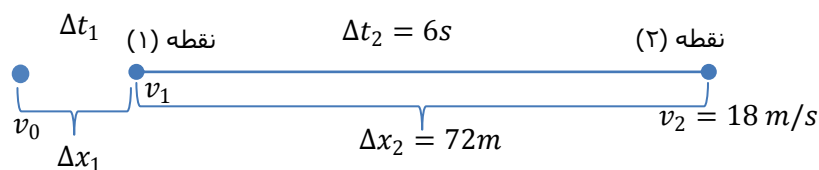
6. اتومبیلی با سرعت شتاب a در مسیر مستقیم در حرکت است و فاصله ی بین دو نقطه را

که ۷۲ متر است در مدت ۶ ثانیه طی می کند . سرعت آن هنگام عبور از نقطه ی دوم $18 \frac{m}{s}$ است.

الف. شتاب حرکت اتومبیل و سرعت آن هنگام عبور از نقطه ی اول چقدر است؟

ب. در چه فاصله ای از نقطه ی اول ساکن بوده است؟

پاسخ: الف.

$$\frac{\Delta x_2}{\Delta t_2} = \frac{v_1 + v_2}{2}$$

$$\Delta v = v_2 - v_1$$

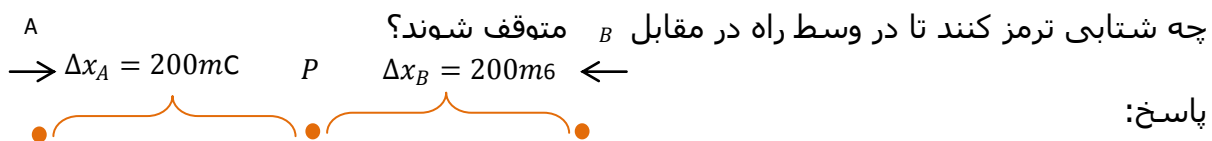
ب.

$$a = \frac{\Delta v}{\Delta t_1} = \frac{v_1 - v_0}{\Delta t_1}$$

$$\frac{\Delta x_1}{\Delta t_1} = \frac{v_0 + v_1}{2}$$

7. دو قطار A و B با سرعت های ثابت $V_A = 72 \frac{km}{h}$ و $V_B = 108 \frac{km}{h}$ روی یک ریل روبه روی هم در

حال حرکت می باشند. در لحظه ای که فاصله ی دو قطار از هم $400 m$ است هر یک از دو قطار با

$$v_{1A} = 72 \frac{km}{h} =$$

در نقطه P دو قطار به هم رسیده و متوقف می شوند، پس داریم:

$$v_{2B} = 0, v_{2A} =$$

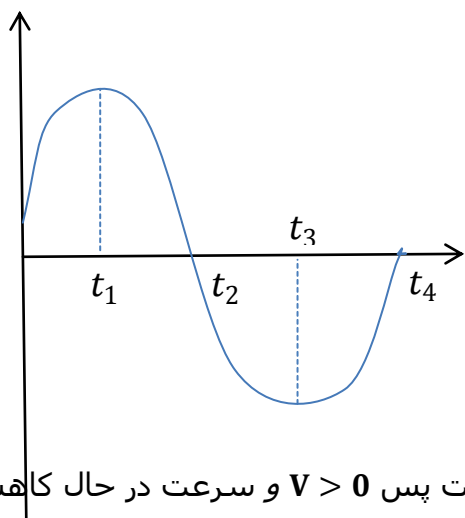
$$v_{2A}^2 - v_{1A}^2 = 2a_A \Delta x_A$$

$$\Rightarrow a_A = -1 \frac{m}{s^2}$$

$$v_{2A}^2 - v_{1A}^2 = 2a_B \Delta x_B$$

$$a_B = -2/25 \frac{m}{s^2}$$

8- در نمودار مکان- زمان رو به رو، نوع حرکت و ویژگی آن را در هر بازه زمانی به دست آورید.

پاسخ:

۱. $(0 - t_1)$: شیب خط مماس بر نمودار مثبت است پس $v > 0$ و سرعت در حال کاهش است، بنابراین بردار شتاب خلاف جهت بردار سرعت است.
حرکت کند شونده: $(v > 0, a < 0) \Rightarrow av < 0$
۲. $(t_1 - t_2)$: شیب خط مماس بر نمودار منفی است پس $v < 0$ و سرعت در حال کاهش است، بنابراین بردار شتاب، خلاف جهت بردار سرعت است.
حرکت تند شونده: $(v < 0, a < 0) \Rightarrow av > 0$
۳. $(t_2 - t_3)$: شیب خط مماس بر نمودار منفی است پس $v < 0$ و سرعت در حال کاهش است، بنابراین بردار شتاب، خلاف جهت بردار سرعت است.
حرکت کند شونده: $(a > 0, v < 0) \Rightarrow av < 0$
۴. $(t_3 - t_4)$: شیب خط مماس بر نمودار مثبت است پس $v > 0$ و سرعت در حال افزایش است، بنابراین بردار شتاب هم جهت با بردار سرعت است.
حرکت تند شونده: $(a > 0, v > 0) \Rightarrow av > 0$

9- از یک نقطه که تا سطح زمین ۲۰ متر فاصله دارد گلوله ای در راستای قائم به بالا پرتاب می

شود. این گلوله هنگام برگشت فاصله بین نقطه پرتاب و زمین را در مدت ۳ ثانیه می پیماید.

معین کنید سرعت پرتاب اولیه گلوله و سرعت گلوله در لحظه برخورد به زمین چقدر است؟ (از

مقاومت هوا صرف نظر شود.)

هنگامی که گلوله به نقطه پرتاب بر می گردد با توجه به این که از مقاومت هوا صرف نظر شده

است اندازه سرعت اولیه برابر است ولی جهت آن به سمت پایین است.

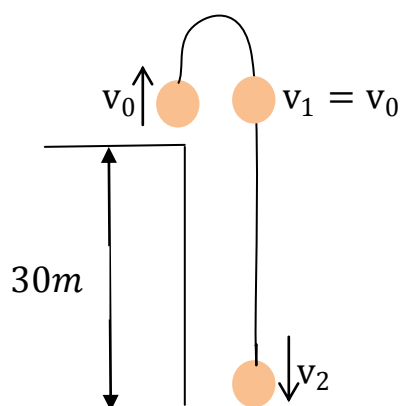
پاسخ:

$$y = -\frac{1}{2}gt^2 + v_0t + y_0$$

$$v_1 = -v_0 \Rightarrow v_0$$

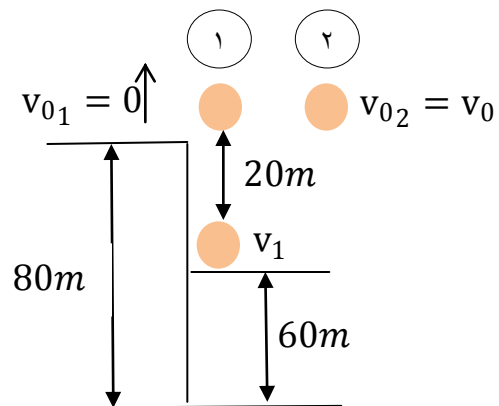
$$v^2 - v_0^2 = -2gy$$

علامت منفی به خاطر این است که جهت سرعت به سمت پایین است.

10- از ارتفاع ۸۰ متری سطح زمین جسمی را رها می کنیم و وقتی جسم به ارتفاع ۶۰ متری سطح زمین می رسد جسم دیگری را با سرعت اولیه v_0 رو به پایین پرتاب می کنیم دو جسم هم زمان به زمین می رسند. اندازه v_0 را به دست آورید.

پاسخ: مدت زمانی که طول می کشد تا گلوله (۱) ارتفاع ۶۰ متر را طی کند با مدت زمان گلوله دوم برابر است، پس داریم:

گلوله (1) $y = -$

$$y = -\frac{1}{2} g t^2$$

$$t_1 = t'_2 - t'_1$$

مدت زمانی که گلوله (1) ، ۶۰ متر را طی می کند.

گلوله (2) $y = -$

$$-80 = -5 \times 4$$

علامت منفی به علت این است که گلوله به سمت پایین پرتاب می شود.